การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

THE STUDY OF THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE OPERATING CONDITIONS OF BASIC EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATION AREA, UBON RATCHATHANI AND AMNART CHAROEN

[1]เฉลิม สารการ

[1]Chalerm Sarakan

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ประเทศไทย

Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand

chaloem.sarakan37@gmail.com

Received: May 31, 2023; **Revised**: July 25, 2023; **Accepted**: August 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา และ3) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

[1] นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้แก่ การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ได้รับการประเมินจากสมศ. มาใช้เป็นสารสนเทศในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน การนำผลการประเมินแต่ละปีมาสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป และกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายใน

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายใน; สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน; การประเมินคุณภาพ

Abstract

The purposes of this research were to; 1) study the implementation of the internal quality assurance operating conditions of Basic Educational Institutions under the Office of Secondary Education Area, Ubon Ratchathani and Amnart Chareon, 2) compare the internal quality assurance operating conditions of Basic Educational Institutions, regarding size, position, level of education, and working experience, and 3) study guidelines in implementing the internal quality assurance operating conditions of Basic Educational Institutions under the Office of Secondary Education Area, Ubon Ratchathani and Amnart Chareon. The results finding were as follows: 1) The implementation of the internal quality assurance operating conditions of Basic Educational Institutions under the Office of Secondary Education Area, Ubon Ratchathani and Amnart Chareon indicated at high level. Considered each aspect. 2) The comparison of participants' opinions towards the internal quality assurance operating conditions of Basic Educational Institutions found that there were statistically significant differences at .01 on the level of education, year of experience, and institutions' size whereas the position was no difference. 3) The guidelines in implementing the internal quality assurance operating conditions of the study were suggested to use the external evaluation results from the Office of the Nation Education Standards and Quality Assessment as the information to operate the internal quality assurance, set the compatible system between the external and the internal quality assurance, and determine the educational goals and directions based on the reflections in order to meet the needs of students, parents, and community. Moreover, results were recommended to create quality assurance network between schools, and decentralize to individual school to develop its own operation of the internal quality assurance.

Keywords: Internal quality assurance; Basic Educational Institutions; Quality assessment

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในข้อ 3 ของประกาศ ระบุว่า “ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง” (กระทรวงศึกษาธิการ 2561: 3)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จนถึงปี 2558 จำนวน 81 แห่งผลการประเมินปรากฏว่า สถานศึกษาได้รับการประเมิน 81 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 100) ได้รับการรับรองคุณภาพ จำนวน 58 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 72) และไม่ได้รับการรับรองคุณภาพ จำนวน 23 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 28) โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพดี จำนวน 66 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 81.48) รองลงมามีระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน 14 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 17.28) และมีระดับคุณภาพดีมาก 1 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 1.23) จากผลการประเมินจะเห็นว่าจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ทั้งสิ้น 81 แห่ง มีสถานศึกษาเพียงแห่งเดียวที่มีระดับคุณภาพดีมาก และยังมีสถานศึกษาบางส่วนที่ยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยังขาดความเท่าเทียมในด้านคุณภาพการศึกษา และการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ทั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ว่ามีการดำเนินงานตามแนว

ทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลจากการสังเคราะห์ได้แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งเป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และเพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ทั้งหมดนี้เพื่อให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้เห็นความสำคัญของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในที่หน่วยงานทางการศึกษาได้เสนอแนวทางไว้ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2564 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 81 คน และหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 81 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 162 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 114 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random) (ไพศาล วรคำ 2561: 93-95) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยวิธีการเทียบตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (ไพศาล วรคำ 2561: 467)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองตามวิธีของ Likert

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ตรวจสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe'

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผู้วิจัยเสนอเป็นภาพรวมและสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน รองลงมาคือ ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนำผลการดำเนินการย้อนหลัง 3 ปี มาวิเคราะห์และพิจารณาความเหมาะสม

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุม และเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาสามารถสืบค้นได้ง่ายและ

รวดเร็ว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาระบบข้อมูล/สารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน เป็นระบบ แยกเป็นหมวดหมู่ สืบค้นได้ง่าย และมีความสะดวกสบายในการใช้งาน

1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงพัฒนาให้ตรงตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.5 ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดให้มี การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1.6 ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

1.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งคณะทำงานผู้ที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานประจำปี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.8 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา จากการประเมินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหาร และการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา และด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ Scheffé พบว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกัน, การดำเนินงานของสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกัน และการดำเนินงานของสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกัน

3. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้แก่ การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ได้รับการประเมินจากสมศ. มาใช้เป็นสารสนเทศในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน การนำผลการประเมินแต่ละปีมาสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป การกำหนดเป้าหมายที่จะใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาโดยมุ่งคุณภาพผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ให้มีความสอดคล้องกับบริบทหรือสภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียน สร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพระหว่างสถานศึกษา และกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายใน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ดำเนินการศึกษา ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำปี ซึ่งมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นองค์ประกอบสำคัญ ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด จึงต้องดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้เป็นไปตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลให้สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังปรากฏตามผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของแสงมณี วงศ์คุณ (2559: 140) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ แสนมา (2560: 66) ได้ทำการวิจัยสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ซึ่งผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยรวมไม่แตกต่างกัน การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาได้เข้าร่วมการอบรม/ประชุม/สัมมนาส่งผลให้มีความรู้ ความเข้าใจ และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานร่วมกัน จึงทำให้สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันดังปรากฏตามผลการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธรรม ตรีวิเศษ (2562: 119) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคณะ (2564: 66) ได้ทำการวิจัยสภาพและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบ

สภาพการดำเนินงานพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานประกันคุณภาพของสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีโอกาสได้ศึกษาและเข้าร่วมการอบรม/ประชุม/สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่บ่อยครั้ง จึงมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติที่มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเวียงจันทร์ พรไชยา (2555: 84) ได้ทำการวิจัยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา แก้วบุญเรือง (2560: 49) ได้ทำการวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสันสลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลสันสลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ระดับปริญญาโทมีความเห็นมากกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับความเห็นน้อยที่สุด

2.3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่าย่อมได้รับความรู้จากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่า ทั้งความรู้ที่เกิดขึ้นจากการศึกษา อบรม/ประชุม/สัมมนาเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงาน ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริงในระหว่างดำเนินงาน และความรู้ที่เกิดขึ้นจากการได้รับคำแนะนำเมื่อมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงคำแนะนำจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เมื่อมีการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้รับประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานมากย่อมมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธ มีเกียรติ (2555: 58) ได้ทำการวิจัยสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขต

ภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออก โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก นครวงศ์ (2561: 118) ได้ทำการวิจัยสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบระบบประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูผู้รับผิดชอบระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2.4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีบริบทในการทำงานที่แตกต่างกัน ความพร้อมเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต่างกัน ส่งผลให้สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของแสงมณี วงศ์คุณ (2559: 140) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ แสนมา (2560: 66) ได้ทำการวิจัยสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผลการวิจัยพบว่า ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันส่งผลต่อสภาพการบริหารงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ซึ่งผลการวิจัยพบประเด็นที่สามารถนำเสนอและอภิปรายผล ได้แก่ การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ได้รับการประเมินจากสมศ. มาใช้เป็นสารสนเทศในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน การนำผลการประเมินแต่ละปีมาสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป การกำหนดเป้าหมายที่จะใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาโดยมุ่งคุณภาพผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองชุมชน ให้มีความสอดคล้องกับบริบทหรือสภาพการดำเนินชีวิตของนักเรียน สร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพระหว่างสถานศึกษา และกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายใน ที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกัน

คุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ว่าด้วยเรื่องแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ประสบความสำเร็จและเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ที่ระบุว่า ให้สถานศึกษาทุกแห่งเข้าใจถึงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาได้รับรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) จากสถานศึกษาก็จะมีการสรุปวิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) พร้อมประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบให้แก่ สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561: 3)

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบว่า แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างสถานศึกษาอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สร้างเครือข่ายคุณภาพการศึกษา เพื่อหาแนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลางควรได้รับความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ และจากหน่วยงานต้นสังกัด ให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เมื่อดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษาแล้วควรนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาถัดไป หรือเก็บรวบรวมเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้แก่สถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

“กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561,” *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่มที่ 135 ตอนที่ 11 ก. หน้าที่ 3. วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561.

จรรยา แก้วบุญเรือง. (2560). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสันสลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา

พิรุณศักดิ์ มหานิติพงษ์ และคณะ. (2564). “*สภาพและแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5,*” วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 (มกราคมเมษายน2664): 66.

ไพศาล วรคำ. (2561). *การวิจัยทางการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 9. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์,

เวียงจันทร์ พรไชยา. (2555). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,

ศิริรัตน์ แสนมา. (2560). *สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36.*บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา,

สมนึก นครวงศ์. (2561). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์,

สุธรรม ตรีวิเศษ. (2562). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์,

สุเมธ มีเกียรติ. (2555). *สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในเขตภาคตะวันออก.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนอร์มกรุงเทพ,

แสงมณี วงศ์คูณ. (2559). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี,